

Barcelona, 19 de desembre 1930

L'Esquella de la Torratxa

ANY LIV - 2685 - 15 cts. - Atrassats, 30

Desembre, Nadal, torrons

Qui pesqués aquesta grossa amb els seus quinze milions.

Casa BASTIDA

Passelg de Gràcia, 18
i Coris, 611-Telèfon 15247

**Gran Basar de Sastreria
i Camiseria, Sistema
Nord-Americà
i a preus de liquidació**

Som els primers que hem popularitzat les més distingides creacions en l'art del vestir a preus incompetibles, i perquè aquesta teoria sigui lo més efectiva saldrem a qualsevol preu totes les existències de les temporades passades.

La popularitat i entusiasme per la nostra casa és producte de 50 anys d'experiència i èxits creixents.

Nostre sistema Nord-americà consisteix en la perfecció, elegància, modernitat, rapidesa i baratura d'una formidable existència de Vestits i Abrics de

carrer, Sport, Etiqueta i Dol, als preus següents:

10.000 Abrics forma moderníssima amb teixits de gran novetat, des de 25 ptes. Vestits confeccionats, a 20, 30 i 40 ptes. Vestits a la mida, a 50, 60, 75 i 100 ptes. Pantalons confeccionats, a 5, 10 i 15 ptes. Pantalons a mida, a 20 i 30 ptes.

En casos d'urgència tenim una secció de confecció Ultra Ràpida que lliura els encàrrecs a les quatre hores.

Els nostres preus incompetibles pel seu limitat benefici no ens impideixen obsequiar els nostres clients amb segells de la Caixa de Pensions, amb els quals s'obren gratuïtament llibretes d'estalvi i es poden utilitzar per a les altres operacions de dita Institució, i molts sorprenents obsequis.

NOTA: Els de fora de Barcelona podran servir-se de la nostra casa trametent-nos 50 cèntims en segells i rebran els nostres catàlegs, figurins i un sistema especial per a prendre's la mida

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

Una nit

ERA dins de la biblioteca. Prop d'ell, voltant-lo tots aquells llibres que ha pogut anar aplegant any darrera any. Hi ha de tot: viatges, aventures, filosofia, teatre, novel·les, història. Història. Novella viscuda. Història de pobles. Història d'homes. En cada història pàgines amarades d'un heroisme trencat i inútil, gestes que han semblat glorioses mantes vegades, però que, observades fredament, acabaven en pillatges vergonyants, en usurpacions de vides, terres i honors, en destrucció de civilitzacions que en ésser retrobades en passar els segles, semblen superiors a les que foren imposades per la força. Tenia els llibres arrencats, acurats, nets. Hi ha un silenci monàstic entorn. Són les dotze de la nit; d'una d'aquestes nits en què se sent la inquietud del desconegut, del que passa, del que pot passar. Es a dir, del que passa. No se sap pas el que passa. No se sap res. Ho voldríem saber, però hi ha quelcom que separa. El silenci d'aquesta nit el té amarat de suor. Fosc en la cambra. El llum groguenc de damunt la taula es dibuixa com un "icono" damunt els papers i els llibres. Al carrer hi ha un gran silenci. Passa un caminant que deixa caure amb pressa i força els talons damunt el sòl. Una parella de transeünts que carrer amunt vénen discutint no sabem pas quin problema. Assegut en una poltrona, sota la llum groguenca, ha volgut llegir un llibre d'història. O, millor dit, la part d'aventura que pot haver-hi en un llibre d'història. Un moment. Un instant de lluita. Refer-se. Retrocedir uns anys, uns segles per si els estats d'ànim d'un país quan es reflecteixen en altres zones que en les corrents responen a la fotografia de l'època. I ha anat revisant fets, homes, anecdotaris, processos...

Aquest número ha passat per la censura

Hi ha un gran silenci en aquesta nit. No arriben al despatx els crits ni els sorolls del dia, i no obstant, aquesta nit es troba, tot i estant isolat, amb certa companyia. No és pas pels llibres. Avui els llibres semblen cosa morta. Hi ha en l'ambient una intensitat dramàtica que agermanen amb altres homes que potser aquesta nit sentiran la mateixa inquietud: la de no poder dormir. La de sentir-se frisosos. I potser també en aquesta matinada hauran agafat

un llibre d'història i hauran volgut copsar alhora el sentit polític de Disraeli o l'aventura de François Villon; la gesta de Desmoulines o els salts del general Prim; la vitalitat de Bolívar o la dolça humanitat de Maceo; l'aspror dels homes de Villalar o la combativitat de l'"Empecinado"...

En aquest gran silenci de la nit, els llibres morts han viscut una hora de dolor. El dolor que li han donat les mans de l'home inquiet, que, pres per la impotència accional, no ha fet més que rebregar-los, llençant-los lluny d'ell, perquè no li poden donar aquella tranquil·litat que li cal per oblidar, o aquella força que necessita per a no sentir-se isolat en la seva inquietud.

FRANCESC MADRID

GLOSSARI

...EN EL QUAL NO ES PARLA DE RES

Aquesta serà la setmana que Virai haurà patit més per escriure l'acostumat Glossari. Veritablement, creu que en la seva vida de glossador no se li haurà presentat una setmana més greu i plena de perills.

Altrament—ja veieu si la vida és paradoxal i absurda!—, Virai, aquesta setmana, té mil temes a tractar. I, pobret, a pesar dels mil temes, no sap de què parlar.

Podria parlar del "pavo republicano", aquell famós "pavo republicano" que ja fa molts anys ens va prometre Lerroux i que ara sembla que està de moda, però qui sap si en les seves innocents paraules hi veureu segona intenció. Podria parlar de l'aviació i dels seus asos, però, encara que de l'aviació en parlés d'una manera franca i lleial, potser hi trobaríeu una al·lusió que no faria gràcia. Podria parlar de l'absoluta normalitat, de l'absoluta tranquil·litat que hi ha al país; però això, dit per Virai, semblaria una irreverència, una burla. I no ho fóra. Virai és incapaç de burles semblants. Virai, aquests dies, ha sentit a parlar tant de normalitat i tranquil·litat, que ha acabat per creure-s'ho. Ja veieu si és bon noi!

Podria parlar de la caiguda de la fulla, que aquest any ha estat més abundosa que altres anys. I consti que no es refereix a les fulles clandestines. Cal fer aquesta aclaració, perquè, hi ha tants malpensats!

Ultra tot això, li queden encara a Virai molts temes a tractar: Cambó, però de Cambó ja no en parlen tots aquells que s'estimin un xic; la festa de les llucietes, però Virai, en aquests moments, no està per festes ni per Llucietes; el "Premi Crexells", que aquest any, com el passat, també s'ha atorgat amb justícia... amb el consegüent disgust d'alguns, però tampoc no és cosa de què en moments com aquests hom parli de premis literaris; dels cacics de poble que, malgrat de tornar a remenar la cua, com que ja han trucat a totes les portes—avui truca's aquí, demà tru-

ca's allà—, les troben ja totes tancades; de què “La Veu de Catalunya”—o “La Voz de su Amo”, òrgan del caciquisme i de les aigües brutes—ja ha perdonat la vida a l'avi Macià i li ha donat permís perquè torni, però tampoc no fa gaire goig parlar de “La Veu de Catalunya”.

De manera que, tenint tantes coses de què parlar, avui Virai no us pot parlar de res, perquè es molestarien. I si es molestaven, ell en pagaria les conseqüències.

El millor serà que, aquesta setmana, perdoneu a Virai i, ja que hi ha tanta tranquil·litat, el deixeu, a ell, un xic tranquil, que bé s'ho mereix.

VIRAI

Els fets d'aquests dies

SENSE COMENTARIS

Sense comentaris, sí, senyors, perquè ens farien pam pam.

Heu-vos ací els fets:

A Jaca, un grup d'oficials, secundat per nuclis de soldats i paisans, es llençà al carrer, creient que s'havia proclamat la República a tota Espanya.

Ni la guàrdia civil ni els carrabiners s'uniren als sublevats, i aquests mataren dos carrabiners i un sergent de la guàrdia civil.

Els sublevats marxaren sobre Osca, però en arribar a Ayerbe, toparen amb forces de la guàrdia civil i carrabiners. Els sublevats feriren el general governador militar d'Osca, Manuel de las Heras. Feriren també un guàrdia civil, mataren un capità de dit cos i feren presoner un tinent, també guàrdia civil, i el cap d'Estat Major.

El govern ha ordenat que surtin forces de Saragossa i Pamplona per a dominar el moviment.

Les forces de la guarnició d'Osca, compostes del regiment de Valladolid i d'un regiment pesat d'artilleria, en tenir notícies de la marxa sobre aquesta població, sortiren de la plaça al comandament del coronel Muñoz Barredo i ocuparen posicions defensives. A ells s'uniren les forces de Saragossa, manades pel general Dolla.

A les vuit del matí es presentaren els sublevats i pregaren als soldats i oficials que s'unissin al moviment. Com aquesta proposició no tingués èxit, els sublevats començaren el foc, al qual contestaren l'artilleria i les metralladores.

Els rebels es desbandaren deixant al camp dos morts i vint-i-cinc ferits, i abandonant en la fugida les metralladores, fusells i camions.

A última hora de la tarda del 13, les tropes lleials al govern entraren a Ayerbe, on es sotmeteren tres oficials i sis-cents homes.

En consell sumaríssim foren jutjats sis oficials. Heu-vos ací la sentència: última pena als capitans del regiment de Galícia Fermí Galán i Angel García Hernández, i a reclusió perpètua al capità d'artilleria disponible Lluís Salinas García, tinent del regiment de Galícia; Manuel Muñoz Izquierdo, tinent del regiment de la Palma; Miquel Fernández Gàmez, alferes de Galícia, Ernest Gispert Blay.

El governador ha rebut un telegrama oficial que diu: “Ministro gobernación a gobernador civil.—15 diciembre 1930.—Habiéndose apoderado circunstancialmente de la Estación de Cuatro Vientos algunos elementos de su dotación, han lanzado por radio la noticia de que se ha declarado la República en Madrid. Lo comunico a V. E. para que, conocida la estratagema, divulgue absoluta falsedad noticia de que se ha declarado la República en Madrid.”

UN LLIBRE I UN FILM

La novella de Remarque: “Res de nou a l'Oest” ha tingut sort certament. Traduïda ja a totes les llengües cultes, la nostra entre elles, el podem veure ara al cinema.

Es un fet del qual cal que ens en felicitem, perquè els llibres i films d'aquesta mena destruint, mitjançant l'evocació crua i realista de la guerra, les imatges falsament glorioses, contribueixen, més que tots els discursos i totes les conferències, a desenrotllar l'esperit de la pau.

En països on la joventut rep encara, com a Espanya, una educació tan primitiva i bel·licosa, cal ponderar l'alta utilitat de la seva difusió?

A ALEMANYA...

Si el llibre de Remarque fou lliurement llegit i propagat a Alemanya, el film, en canvi, no ha tingut la mateixa fortuna. I és que el cinema, en influir més directament, més pregonament en les masses, desperta també més susceptibilitats.

La projecció de “Res de nou a l'Oest”, a Berlín, ha provocat així la protesta de tots els elements nacionalistes del país. La campanya antipacifista ha assolit extrems violentíssims. Tota la vella Alemanya, imperialista i impenitent, ha ensenyat, una vegada més, les seves dents descarnades i podrides...

I, finalment, l'Oficina Suprema de la censura cinematogràfica, ha prohibit la projecció del film, per atemptatori a l'honor de l'exèrcit alemany.

A BAIX LA GUERRA!

A París, en canvi, on l'honor de l'exèrcit alemany ja no interessa tant, “Res de nou a l'Oest” ha trobat un públic unànimement entusiasta.

El realisme a alta tensió de les diverses escenes, en les quals dos grups d'homes—francesos i alemanys—es maten conscienciosament, va fer vibrar, la nit de l'estrena, tots els espectadors.

El públic, cedint a una necessitat irresistible d'expansió, s'alçà com un sol home i, en un crit formidable, clamà:

“—A baix la guerra!”

Desembre

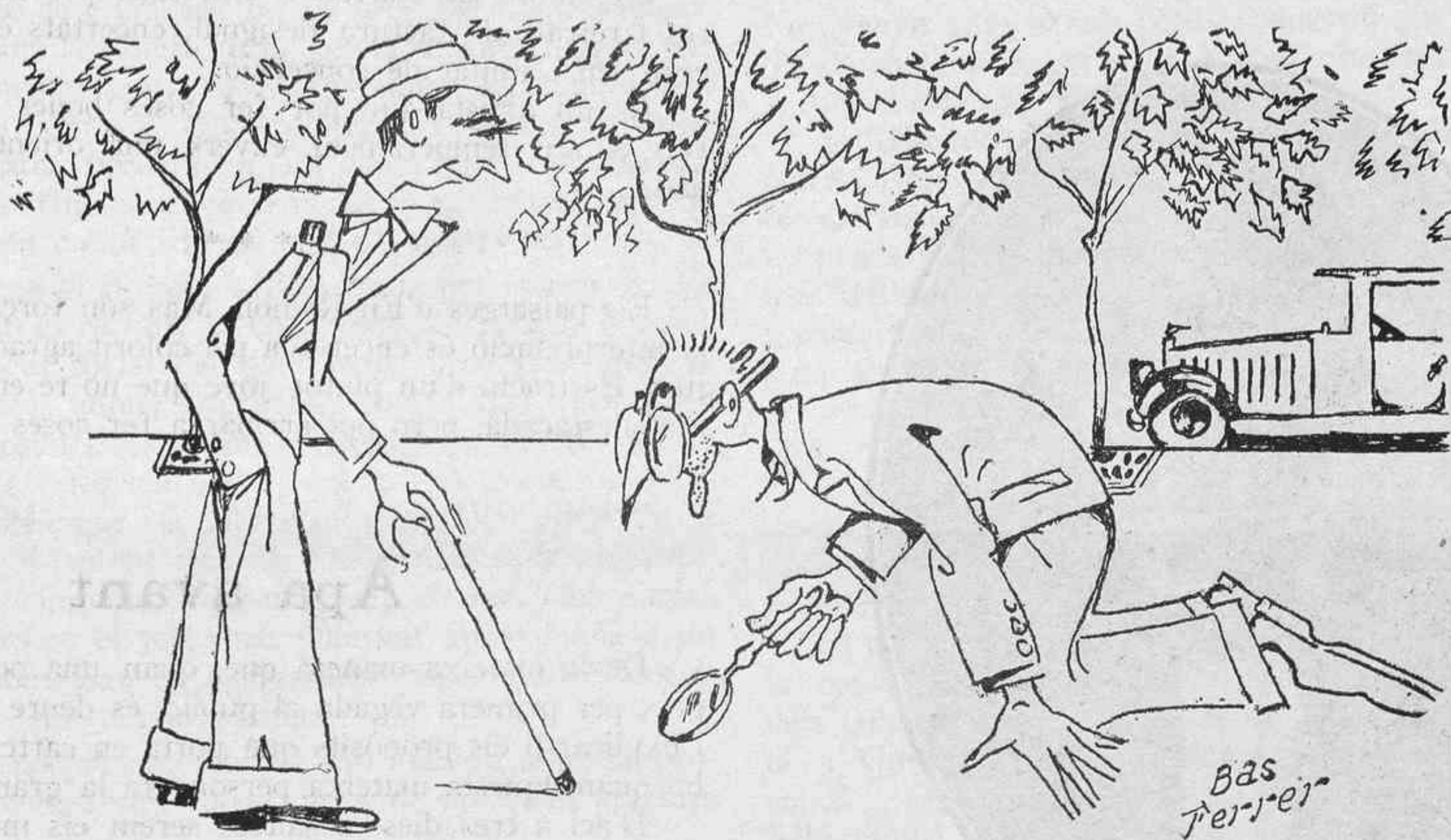
Enlaire, aquell color grisenc del cel,
que es corba per dâ al món una abraçada,
escup fines espurnes de gelada
que arriben a la terra en espès vel.

El vent talla la pell; vola l'anhel,
desig de l'epidermis turmentada...
Enllà, passa un minyó, amb gorra ensorrada,
damunt d'un carro ple de morta arrel...

En puntejar les bromes de la nit,
titilla algun estel; en l'infinit,
pren caire de relleu el fons etern,
perquè en la nova albada, amb la blancó
de les neus del Montseny i el Canigó,
es vegin bé les urpes de l'hivern.

VÍCTOR CANIGÓ

Cercant la perduda

- Què busques? Un franc?
 -- No. Una pesseta.

Capricis i paradoxes

LA CIVILITZACIO I EL BON TEMPS

Sembla que la volubilitat tan capriciosa del temps no hauria d'inquietar profundament més que els mariners i els pagesos. Sembla que només ells haurien de mirar amb inquietud les torres que es formen a l'horitzó o al cim de les muntanyes, les formes amenaçadores de les boires. A uns els hi va el pa; als altres, l'existència.

Però són més, molts més dels que nosaltres, homes ociosos, homes a estones felïços que no tenim res per perdre, ens imaginem, aquells als quals preocupen les variacions del baròmetre, de la puja o del descens de la frèvol columneta de mercuri. Ara mateix, aquesta primavera inusual amb què, a les acaballes de la tardor, no sé si per bondat divina o si per descuit de la Providència, hem estat obsequiats, ¿us imagineu els trastorns, els perjudicis que causava?... No eren solament els pagesos els que tremolaven de por de veure florir els ametllers massa aviat. Eren les tendes de roba, els modistes i les sastreries, els múltiples establiments d'articles hivernals. No es venia. Les agulles moderaven la feina damunt la costura. Les escaperates més ben posades no exercien cap suggestió damunt dels transeünts distrets. Les remeses arribades de nou, començaven a empolsinar-se en les estanteries... Alguns establiments havien ja fet fallida. Altres començaven a esgotar el seu crèdit, totes les possibilitats de combinacions financeres.

Mentre nosaltres, desvagats, fruïem de la bonança del temps, no eren solament aquest establiments els que en patien. D'una manera encara que no tan dramàtica, molts altres rams—i no dels menys nobles—de la producció humana, també n'eren perjudicats. Als teatres els costà, de bon principi, molt més que els altres anys d'atreure el públic. A les llibreries, l'arribada de la tardor no havia marcat tampoc un augment molt considerable de venda. Els mateixos salons d'Exposició no eren pas excessivament concorreguts. Els ateneus, les biblioteques eren buides. La gent es sentia prou felïç deambulant badoca pels carrers, sortint al camp els dies de festa.

Ah, dolçor enganyosa del bon temps, com ens tornes de molls, de desaturats i de mandrosos! Ens fas oblidar fins els més nobles dalits. Gronxats en els teus braços primaverals i amables, ens oblidem de totes les cabòries. Es veu que per crear una civilització, una cultura, cal un clima una mica dur, una mica intemperant. Cal que les deixuplines del fret ens fuetegin per estimular-nos al treball. Cal que els vents, les pluges o les neus ens obliguin a recloure'ns perquè ens resti temps per a pensar. Allí on la natura es mostra massa propícia a l'home, allí on la terra és naturalment paradisiaca, on per alimentar-se n'hi ha prou amb allargar la mà i abastar una fruita, on l'home es pot vestir amb la pròpia nuesa, allí, l'home, sense estímuls, fatalment s'embruteix.

DOMÈNEC GUANSÉ

El premi Crexells d'enguany

També aquest any hi havia—hom diu—petites intrigues, petites maquinacions, petits complots. També aquest any, però, s'ha fet justícia.

La novella premiada és inèdita, original de Miquel

MIQUEL LLOR

que ha guanyat el Premi Crexells d'enguany

Llor, i es titula "Laura a la ciutat dels sants". Miquel Llor és, avui, un dels nostres millors novel·listes, un dels més personals, i bé es mereix aquest premi. "L'endemà del dolor", "Història gris" i "Tàntal" li han donat un lloc merescudíssim en la primera fila dels nostres escriptors.

Altres novel·les de mèrit es disputaven el premi: una d'Agustí Esclasans, l'original contista d'"Històries de la carn i de la sang"—, i una altra de Rossich Catalàn.

El premi ha estat atorgat a Miquel Llor. Pels anteriors mèrits de l'autor, hem de creure que amb absoluta i total justícia.

Art i Artistes

SALA BARCINO

L'exposició d'En Martí Garcés té les mateixes característiques de sempre: es compon d'una colla d'interiors de temps dels nostres avis; pintura passada de moda, d'un romanticisme simpàtic, però artificios, al qui salva la mestria amb que està tractat i que fa perdonar a l'excellent artista Martí que s'entossudeixi a viure fora de l'època actual.

LA PINACOTECA

Na Maria Muntadas exposa els seus pastels, i, un cop més, es mostra pintora dotada de grans condicions, encara que sembla mal aconsellada, puix amb el domini de la tècnica que té, podria, si afinés l'estil, perdre el to massa acromat de les seves obres.

Amb tot i amb això, és un conjunt d'obres molt estimable, i més si es té en compte que la senyoreta Muntadas destina els productes del seu art a obres benèfiques.

GALERIES LAIETANES

L'escultor En Salvador Martorell presenta unes figures i retrats de factura desigual, encertats en sa majoria, però sense unitat de concepció.

Es un artista que pot fer coses bones tan bon punt fixi el seu temperament envers una orientació determinada.

* * *

Els paisatges d'En Ramon Mas són força ben vistos, i la interpretació és encertada pel colorit agradós i el dibuix just. Es tracta d'un pintor jove que no té encara personalitat destacada, però pot arribar a fer coses bones.

BORIEL

Apa avant

De la mateixa manera que, quan una persona es dirigeix per primera vegada al públic, és deure seu saludar-lo i explicar-li els propòsits que porta en cartera, ha d'ésser-ho quan aquesta mateixa persona fa la gran guillada.

D'ací a tres dies, nosaltres serem els més feliços dels mortals: l'abillarem, tindrem pasta, haurem tret part d'aquells trenta milions que reparteix enguany la fardassa de la grossa, i no ens caldrà empastifar més quartilles ni apurar la paciència dels lectors.

Ho lamentarem sincerament; però, amics, no podrem plorar. Qui és rebella a les carícies d'uns paquets de bitllets de mil, amb numeració correlativa i ben apiladets? Acostumats com estem a portar alguns àpats endarrerits—sobretot en aquesta temporada—, no voldrem pas lluitar altra vegada amb els que es diuen autoritats, ni escriure sistema jeroglífic per a no caure en un processament més o menys humà. Ho deixarem córrer del tot, i direm que escrigui el bisbe, si en té ganes, i si no, que se n'abstingui. L'escriure per l'obligació de conservar les mongetes, encara ens és plaent; però, rics, poderosos, qui ens farà agafar la ploma? Prometem solemnement no agafar-la més que per signar els xecs del nostre talonari.

Ja ens veiem retratats a tota la Premsa gràfica, i a sota la nostra "efígie" unes parauletes llamineres com aquestes: "Don Domènec Diumenge, hasta ayer aprendiz de periodista, es hoy un hombre poderoso. Le han tocado tantos miles de duros, según la participación que le vendió la Jorobada."

Sortirem a la Revista Pathé, ens faran parlar davant del microfon, i fins i tot alguna casa editora es compadirà de la nostra formosa veu, i voldrà que cantem "Las cuarenta" amb la Greta Garbo, que per "garbo" es pinta sola.

Per uns dies serem els asos de la grimègia nacional. No ens preocuparà que hi hagi censura, ni que tornem a la normalitat, ni que En Cambó es compri una màquina d'escriure amb sordina. Viurem alegres i vigilarem les apuntacions perquè no fugin. I quan la geperuda que va vendre'ns el vigèsim ens acariciï l'espatlla, li deixarem caure un bitllet de vint als peus i li direm en perfecte castellà de municipal:

"Toma, corobada, pa que t'acuerdes da mí!"

Apa, avant, lectors!

DOMÈNEC DIUMENGE

Parlem de Teatre Català

"ROMEA" I LA BENEFICÈNCIA

Llegint la Premsa en la secció de "notas de l'Alcaldia", ens assabentem de què un dels empresaris de "Romea" ha visitat el comte de Güell per tal de proposar-li un assumpte relacionat amb la beneficència, per al desenrotllament del qual, en l'esmentat teatre es farien unes representacions a benefici dels pobres... Hom no sap la resposta del batlle quina haurà estat, però es suposa que l'afer restarà sense efectivitat, i morirà en el terreny de la iniciativa, com ho demana el sentit comú i la serietat del nostre teatre...

El que signa el present article ha tingut ocasió de demostrar que no és estrany al tractament curatiu de la mendicitat, el procés social del qual segueix de prop amb la màxima atenció, àdhuc sacrificant hores que, per altra part, foren productives, a un assumpte de tanta vitalitat per a la nostra estimada ciutat, i a la seva modesta col·laboració es deurà que, a no trigar gaire, per mitjà de la "Gaceta", sigui patent una R. O. concedint a l'Ajuntament de Barcelona l'autorització per a cobrar, amb caràcter d'impost sobre el joc, una quantitat aproximada a un milió de pessetes anuals, per atendre aspectes de Beneficència, que en són tan necessitats.

I el batlle no pot acceptar de cap manera aquesta proposició, per moltíssimes raons, unes de les quals tractaré d'explicar.

Primera. Perquè els beneficis que puguin reportar les

representacions del teatre "Romea", foren tan reduïdíssims, que no cal ni parlar-ne.

Segona. Perquè la caritat no precisa de l'ajut oficial, tota vegada que la seva pràctica és lliure, i si és feta sense ostentacions ni publicitats, a més de lliure, és digna; i

Tercera. Perquè l'Ajuntament de Barcelona ha adoptat un pla d'economies i de sanejaments econòmics, que fóra renyit amb la més petita concessió que fes amb caràcter de subvenció, per insignificant que fos, i que per tant, a més d'ineficaç, fóra impopular.

Si "Romea" fos un teatre, el negoci del qual en plena marxa ascendent fos digne de tenir-se en compte, l'assumpte canviaria d'aspecte, però llavors és segur que l'Empresa no pensaria en funcions benèfiques, sinó en arreconar com més bitllets pogués millor; però com que el negoci de l'esmentat teatre no creiem que sigui cap mina de petroli ni cosa semblant, és per això que cerquen, sota el recurs de la beneficència, un ingrés que ni fent obres xineses assoliran.

I com el públic ho sap, això, és aquest el motiu que desdiu de la serietat d'un teatre que no pot tenir necessitat d'ajuts oficials, tota vegada que quan ha estat ben regit i millor orientat, ha viscut amb vida pròpia durant anys.

Si aconseguís el batlle, que no dubtem ho aconseguirà, la cessió dels rèdits dels dipòsits d'inquilinat en favor dels pobres... Allò sí que fóra interessant i bonic. I si votés l'Ajuntament una subvenció a un teatre veritablement català... Que fes gènere català... Que fos regit en català... Allò també fóra bonic.

FRANCESC OLIVA

El despertar del senyor Esteve

— Ai, ai, ai, la pesseta!...

Cauen les fulles

Quina tristesa, les fulles groguenques,
els vols d'orenetes, els munts de moresc,
els dies plujosos, les postes rogenques,
les tardes minvades i el capvespre fresc!

Les fulles que cauen com vides que es fonen
talment resistint-se a deixà el branquilló,
voleien per l'aire i a munts es confonen
plorant a collades llurs jorns de verdô.

Mes la tramuntana que ve desfermada,
al damunt se'ls llença freda, braolant;
i llur darrera hora d'enyor omplenada
profana obligant-les a morir ballant.

I les fulles seques dansen la sardana
cruixint i estripant-se en cruel desconcert,
glossant llunyes hores de gerdor i ufana
quan elles valsaven amb llur vestit verd.

... ..

Quina tristesa, les fulles groguenques,
els vols d'orenetes, els munts de moresc,
els dies plujosos, les postes rogenques,
les tardes minvades i el capvespre fresc!

ENRIC RIBET i TRIAS

Arts plàstiques

GALERIES LAIETANES

Lluís Cànovas ha exposat en aquestes Galeries—ben acreditades—unes obres seves de les quals volem ocupar-nos. Hem d'ocupar-nos-en forçosament, car no podem silenciar—com fan tants altres crítics (?) amb tants altres artistes, i d'una manera ben innoble per cert—l'obra d'aquest artista.

Lluís Cànovas és un pintor que s'està fent, que s'està formant tot sol, és a dir: sense capelletes, sense clan, sense amistats de crítics, sense necessitar de caure en les urpes d'un marxant, sense necessitat d'assistir a la penya del senyor Plandiura.

Per això el seu nom no apareix massa sovint en les cròniques dels nostres crítics, en algunes de les quals—val a dir la veritat—tot és improvisació i literatura: perquè és un nom que no fa soroll, que no brilla. I és que Lluís Cànovas, més que de fer sonar i brillar el seu nom, es preocupa de pintar. Lo altre: la xerrameca, la xafarderia de penya, l'elogi interessat, no el preocupa.

D'una manera silenciosa, sense exhibicionismes de mal gust, sense viure en un aparador, Lluís Cànovas fa la seva labor, cercant-se a si mateix, cercant la "seva" pintura, cercant única i exclusivament la seva manera interpretativa, defugint modes i extravagàncies d'última hora en les quals cauen amb tanta facilitat els pintors que no tenen una personalitat ben acusada i definida. En realitat, ço que nomenem, amb excessiva facilitat, pintura moderna no existeix: sobretot avui, que amb tanta afició imiten els pintors "moderns" als primitius, als holandesos, als impressionistes.

No, no; no hi ha pintura moderna, o bé ho és tota la que avui es produeix, pel sol fet de produir-se avui. Hi ha únicament pintura bona i pintura dolenta. La dolenta és

la que mantes vegades lloen els crítics: per incomprensió, per manca de sentit crític, o per un snobisme mal traduït del francès.

Així, sense reclams, amb una labor silenciosa, d'una manera aparentment obscura—aparentment tan sols—, les teles de Lluís Cànovas comencen a veure's a l'estranger.

Aquesta exposició que el nostre artista ha celebrat a les Galeries Laietanes no podem deixar-la passar en silenci. Aquesta exposició és la segona que Lluís Cànovas celebra a les Galeries Laietanes. Aquesta exposició és un pas endavant—un pas ferm, segur—en el camí de l'artista.

En la primera exposició hom endevinava el pintor en aquelles teles pomposes i riques de color. Avui, en aquesta segona, veiem el pintor que abans endevinàrem en plena maduresa, en ple domini del seu art.

C.

Hem vist aquesta pel·lícula "Sin novedad en el frente". De la mateixa manera que li han donat el títol de la novel·la d'En Remarque—de la qual és una versió gràfica—podrien haver-la titulada "El sang i fetge de la guerra". Es tan horrorosa la lluita que veiem davant dels nostres ulls, que no ens donarem vergonya de dir que fins i tot hem somniat algunes de les seves més cruents escenes. I els pèls de la nostra calba es posaren de punta.

A Alemanya l'han prohibida. Per què? Perquè és una pel·lícula que diu la veritat del que és la guerra. I ja és sabut que els alemanys són bèl·lics, i no els agrada que els cantin les veritats en aquest punt.

"Sin novedad en el frente", avui, com "Cuatro de infanteria" ahir, hauria d'ésser vista per tota aquesta joventut que no sap res de la vida; que no es preocupa més que de fer el bèstia; que no sap què és matar per ordre d'altri.

D. D.

—Es a Barcelona En Mojica, tenor i primer actor de pel·lícules parlades en espanyol.

—Maria Casajoana, la nostra amiga, ens envia una salutació pels lectors de L'ESQUELLA.

Discos

La Companyia del "Gramòfono" ens presenta Pau Casals en "Canción de Cuna" i "El Vuelo del Moscardón"; aquesta darrera ens plau més que l'altra.

—"La Dolorosa" del mestre Serrano, per la senyora Melo i senyors Simon i Cornadó.

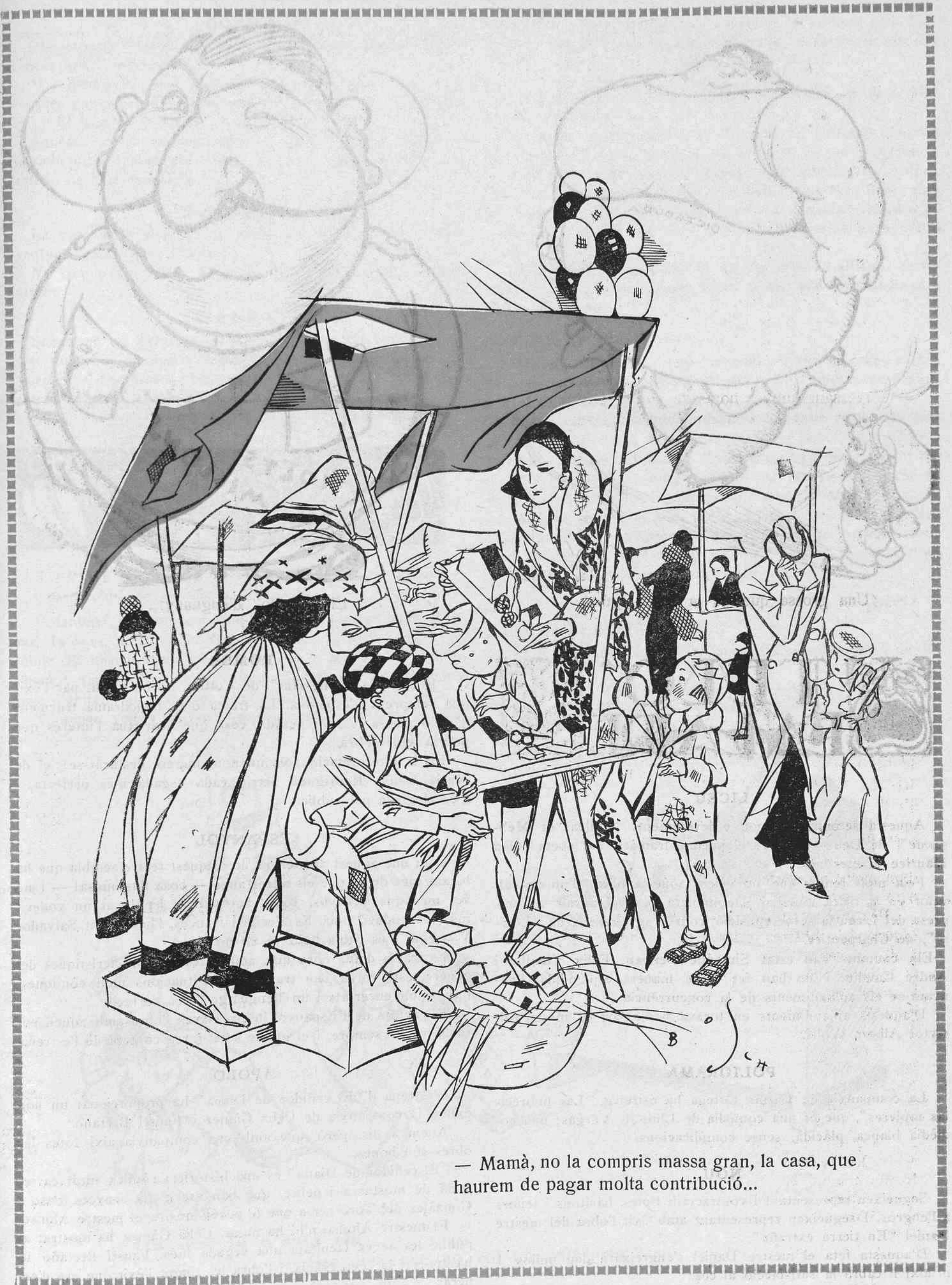
—Les pel·lícules sonores és el que predomina més "El rey del jazz", amb uns quants fragments com "Tenorio del barrio", "Pies alegres", "La canción de la aurora", "Un banco en el parque", "Pasó en Monterrey", per les orquestres "Jack Hylton" i "Companyia d'opereta", tot molt ajustat.

—"Rapsodia del Jazz", per l'orquestra Paul Whiteman, que ens encanta amb l'execució.

—Sagi Barba, en "Caballero enamorado", i Luisa Vela en "Suplicio", molt bé en les respectives cançons de Telmo Vela.

BAMBI

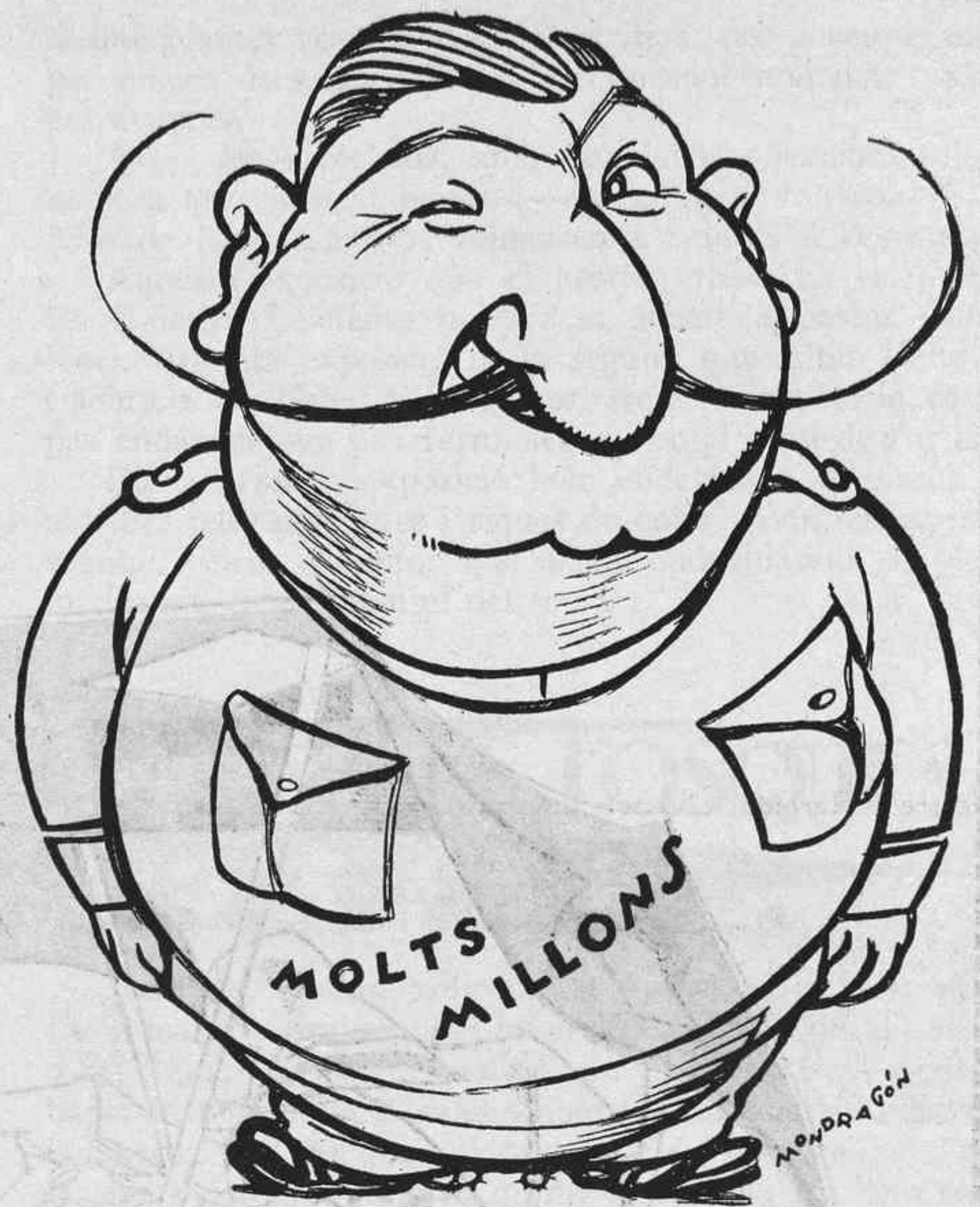

— Mamà, no la comprens massa gran, la casa, que haurem de pagar molta contribució...

Una grossa que no la vol ningú...

El "Gordo" d'enguany...

TELO ENLAIDE

LICEU

Aquesta setmana un nou esdeveniment: "Pelleas et Mélisande", de Debussy, sobre el poema dramàtic del poeta belga Maurice Maeterlinck.

Feia molt temps que no vèiem aquesta obra, d'un tan alt valor en la lírica mundial. De manera que cal agrair a l'empresa del Liceu la seva reposició, com li agraïrem la de "Louise", de Charpentier.

Els cantants han estat Simonne Berrian, Félix Vieuille i André Gaudin, i ho han fet d'una manera esplèndida, guanyant-se els aplaudiments de la concurrència.

D'aquests aplaudiments en tocava bona part al mestre director Albert Wolff.

POLIORAMA

La companyia de Carme Ortega ha estrenat "Las pobrecitas mujeres", que és una comèdia de Lluís de Vargas: una comèdia blanca, plàcida, sense complicacions.

NOU

Segueixen representant i contractant tiples, barítors i tenors a l'engròs. I segueixen representant amb èxit l'obra del mestre Daniel "En tierra extraña".

D'aquesta feta el mestre Daniel s'engreixarà deu quilos. I ni així li cabrà la satisfacció al cos.

ROMEA

"El gest de Shang-Hai", de Cotton, no ha tingut pas l'èxit que l'empresa n'esperava. Es tracta d'un melodrama truculent d'acció massa lenta i pesada, cosa que desvirtua l'interès que podria tenir l'obra.

En la interpretació sols un nom mereix destacar-se: el de Maria Lluïsa Rodríguez, actriu cada vegada més perfecta, i més elogiada pel públic.

ESPANYOL

Com que aquest any el públic d'aquest teatre sembla que ha baixat més de to que els altres anys — cosa llastimosa! — i no vol més que vodevils, Josep Santpere li ha donat un vodevil més, un vodevil nou. Es d'origen francès, l'ha traduït Salvador Vilaregut i es titula "No té un no".

Es tracta d'una obra que, amb totes les característiques del gènere, està força ben tramada, té situacions molt còmiques, tipus molt encertats i un llenguatge força correcte.

Els actors de l'Espanyol interpretaren l'obra amb aquell entusiasme de sempre, i el públic sortí força content de l'estrena.

APOLO

L'estrena d'"El ceñidor de Diana" ha proporcionat un nou èxit a la companyia de Cèlia Gàmez i Faustí Bretaño.

Anem a dir, però, que amb una companyia així totes les obres són bones.

"El ceñidor de Diana" és una historieta còmica, molt carregada de mostassa i pebre, que han escrit els senyors Paso i González del Toro per a que hi posés música el mestre Alonso.

El mestre Alonso n'hi ha posat, Cèlia Gàmez ha mostrat al públic les seves facultats una vegada més, Faustí Bretaño hi ha aportat la seva gràcia, i l'obra ha tingut l'èxit que era d'esperar.

GOYA

S'ha estrenat "La danzarina roja", de Ch. H. Hirsch, autor francès molt mediocre.

"La danzarina roja" no ha tingut l'èxit d'altres obres estrenades per aquesta mateixa companyia, "El gato y el canario", "El loco de la masía", com exemple.

Aquesta companyia anunciava obres de Azorín, Andreief, Barriobero. Tot això era més interessant que aquest vulgar diamon de "La danzarina roja".

BARCELONA

La companyia Rivera-De Rosas ha estrenat "La última aventura de la señora Cheyney".

No som pas a temps de parlar-ne. Ho farem la setmana entrant.

OLYMPIA

Segueixen els èxits de la troupe de circ equestre, que ha estat molt ben acollida pel públic. Sobretot els 9 Breier, els 5 Cecios, el trio Gordon, els Ossos de Berg, Tony Grice, Silvestre i Nereida, obtenen un gran èxit.

S. A.

ELS PRIMERS FREDS i GIRASOL, d'Ignasi Iglésies. — Quart volum de les Obres Completes.

Pedanteria fóra fer una crítica, ara, d'aquestes obres d'Ignasi Iglésies, del gloriós Ignasi Iglésies, ja consagrades pel públic. El nostre deure ha de limitar-se a ressenyar l'aparició d'aquest quart volum de les Obres Completes, que, amb una gran dignitat i un bon gust extraordinari, edita "Mentora".

Té aquest volum una valor excepcional en contenir la trilo-

gia d'"Els primers freds", de la qual és la primera part "Jovenut", una de les obres més belles del teatre català, seguint després "Camí de neu" i "Els Llops de Nadal".

LA DONA DELS ULLS QUE PARLAVEN, de Rosa Maria Arquimbau.

En agafar aquest llibre, ho havíem fet pensant donar-hi una fullejada lleugera per a dir-ne uns mots de pur compromís.

Però després de llegir el primer conte, que és el que dona títol al volum, hem llegit tots els altres. I els hem llegit amb un veritable interès. I és que aquesta no sembla literatura de dona, en ço que la literatura feta per senyores té d'ensucrat i feble.

Rosa Maria Arquimbau té un estil personalíssim, fortament acusat. I el seu primer llibre és ben digne de llegir-se, i us el recomanem.

CODINE, per Panait Istrati.

Més que tres contes, tres "nouvelles", tres novelles curtes, integren aquest volum. La traducció, molt correcta, és deguda a Manuel Pumarega.

Panait Istrati, l'escriptor romanès pot dir-se que descobert per Romain Rolland, és avui un escriptor de crèdit, traduït a totes les llengües. Nosaltres coneixem traduccions espanyoles — les primeres, publicades a Barcelona per Joan Balagué — de "Kyra Kyralina", "Domnitza de Snagor", "Mi tío Anghel".

Algú l'ha comparat amb Gorki, pel to de les seves novelles, semblant al de l'escriptor rus. Però no cal fer comparacions. Panait Istrati és un escriptor personal, original, digne d'elogi i "Codine" un dels seus llibres més interessants.

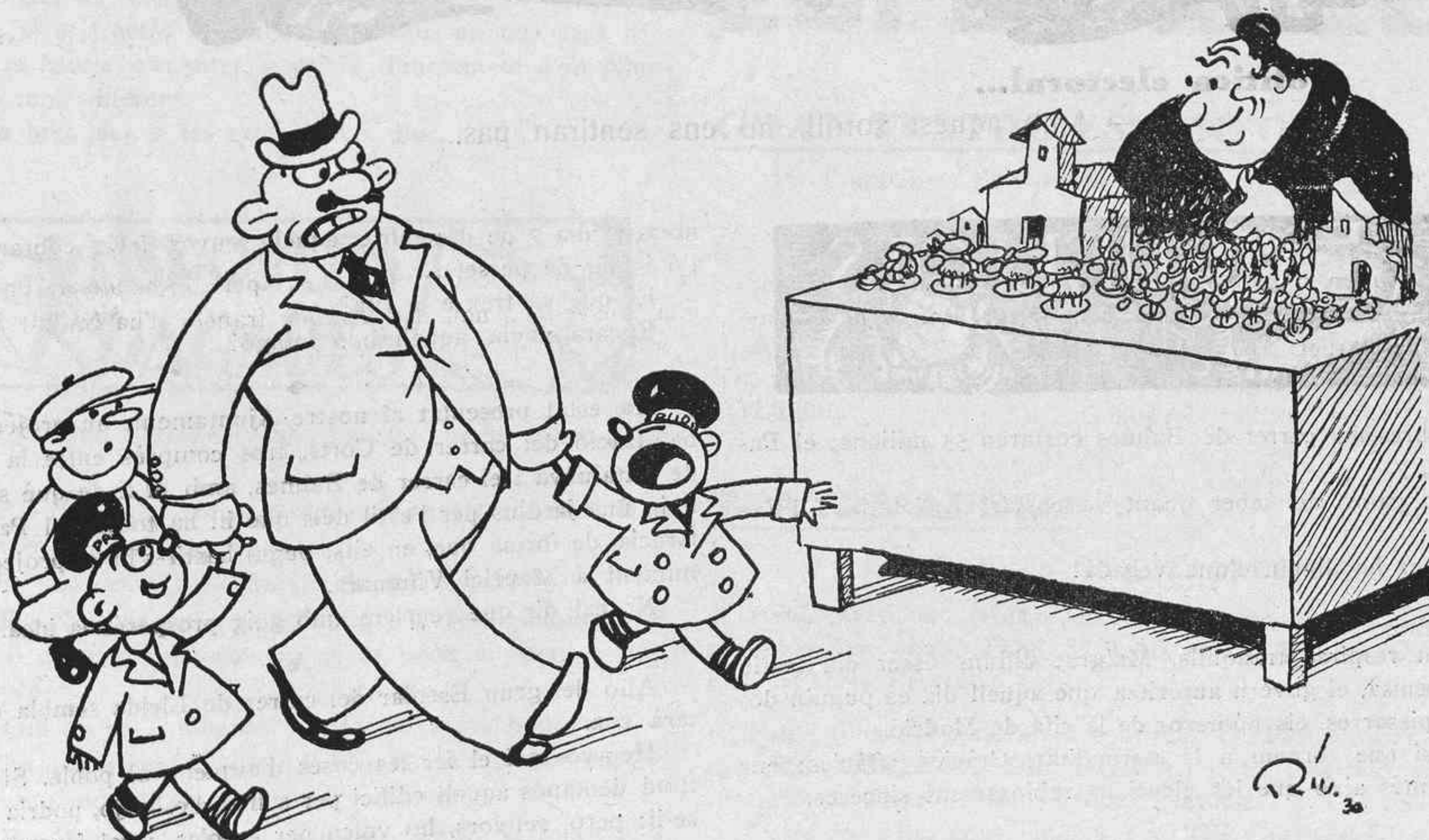
ALPHA

ALTRES LLIBRES REBUTS

"Les caves del Vaticà", d'André Gide. — Traducció de Miquel Llor.

"Mallorca". Guia Gràfica, per Josep Costa.

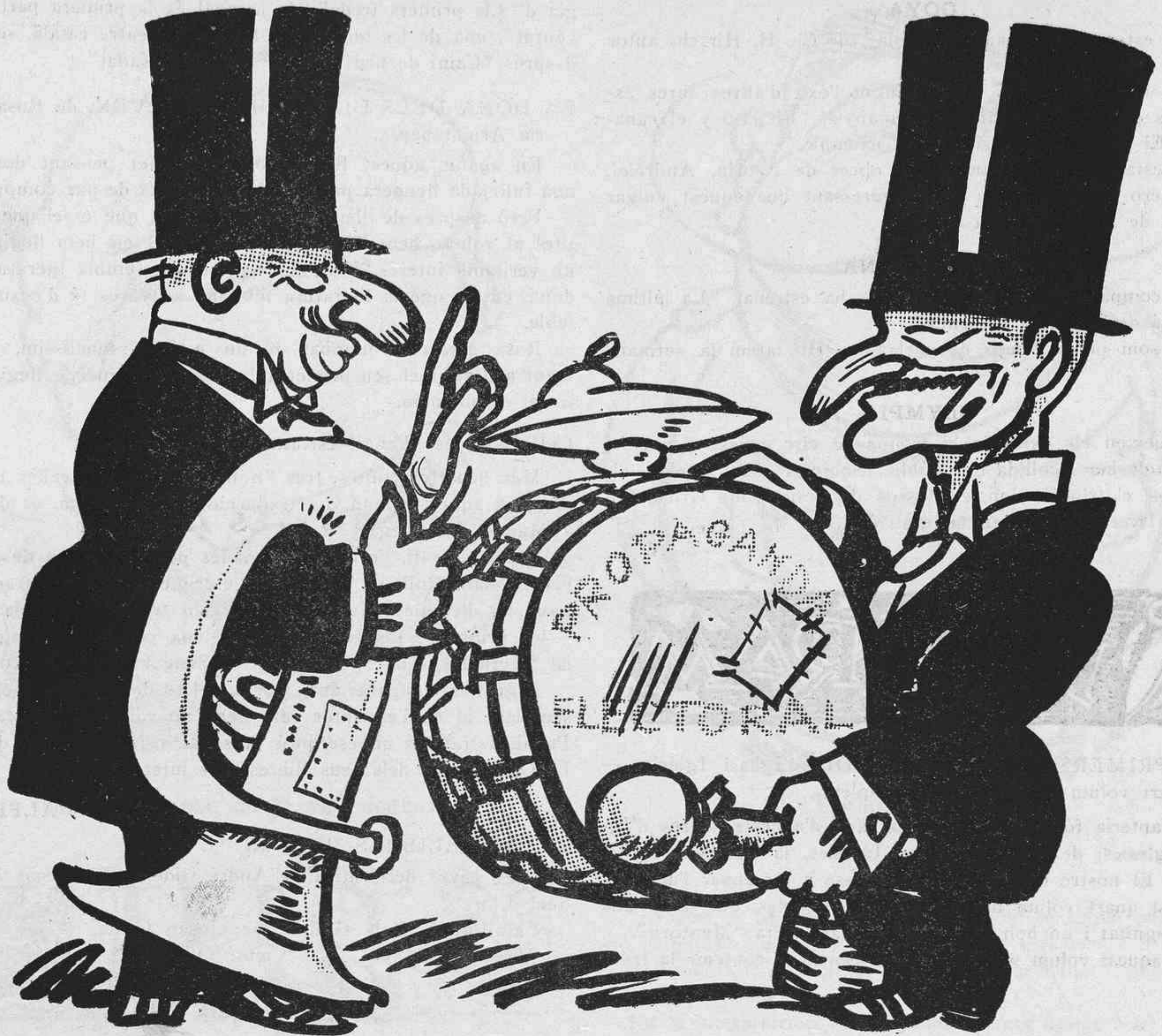
"El libro español", per Víctor Oliva.

Un que ja n'està tip

- Senyoret, que no vol un naixement?
- Encara més?

Política electoral...

— Amb aquest soroll, no ens sentiran pas...

Les obres del carrer de Balmes costaren 55 milions; el Palau Reial, 7.

Tenim ganes de saber quant va costar en definitiva l'Exposició.

Que ens ho diguin d'una vegada!

Podem respirar tranquils. Malgrat dilluns ésser dia festiu per la Premsa, el govern autoritza que aquell dia es puguin donar, per pissarres, els números de la rifa de Madrid.

Ara sí que tornem a la normalitat. Gràcies, gràcies; ens estimem més això que les eleccions rabiosament sinceres.

En una de les llistes de pagaments que ha de fer la Delegació d'Hisenda, hi hem vist el nom de l'ex-governador dictatorial Milans del Bosch. I no per res, no! Segons aquella

nota, el dia 7 de desembre, aquell senyor devia cobrar un milió i mig de pessetes.

Es que va treure la rifa?

Encara xucla, aquell bon minyó?

Ha estat presentat al nostre Ajuntament, un projecte d'urbanització del carrer de Corts, tros comprès entre la Rambla de Catalunya i el carrer de Balmes, amb el fi de què s'hi aixequin uns jardins per l'estil dels que hi ha tocant al Passeig de Gràcia, de forma que, en ells, pugui bastir-s'hi el projectat monument a Maurici Vilumara.

No cal dir que veuríem amb goig prosperés la idea.

Allò del grup Escolar del carrer de Lleida sembla que portarà cua.

Heu-vos ací el fer les coses d'esquena al poble. Si la multitud demanés aquell edifici per a lloc d'esbarjo, podria criticar-se-li; però, senyors, ho volen per escoles, i cal fer esment que no sempre se'n demanen d'edificis per a illustrar els ignorants.

El Marquès de Marianao ha dit que si vingués la República, aquí passaria una cosa semblant a Rússia.

...I Mariano, aleshores, hauria de fer de cirabotes.
Digueu si no seria ben divertit... I, sobretot, més just!

Entre els acords presos pel nostre Ajuntament, n'hi havia un que comprenia la compra de 324 avisadors d'incendi, per la Casa Gran.

Aquella colla de la gana devien tenir por que el poble cremés la casa de les disbauxes.

I a fe que no sabem pas on s'haurien posat 324 aparells. Haurien hagut d'engrandir la casa!

Els socialistes de Viena han celebrat, han commemorat solemnement l'aniversari de la caiguda dels Habsburg...

Feliços socialistes de Viena! Qui pogués fer com vosaltres...

A Ripoll volen elegir una reina local de la bellesa...

Què fan, doncs, les filles de Maria i els homes d'"El Matí"?

No protesten?

Llegim en un diari de Barcelona:

"Se desea caballero para dormir."

No sabem, però, si el desitja una verge o una bagassa.

Ens ho haurien d'aclarir...

Bugallal i Cambó s'han cantat les quaranta.

Bah! Fet i fet, baralles entre cacics.

A Logronyo, uns lladres han violentat la caixa de l'Ajuntament i se n'han emportat 14.143 pessetes.

Els autors del robatori no han estat trobats.

Així ho diu un telegrama publicat als diaris.

Ara bé, si es tractés d'un robatori comès en una casa particular no hi hauria comentari possible. Tractant-se d'un Ajuntament és molt diferent.

Hom es pregunta si les rates són a dins.

A. B. C.—Amb persones mal educades no hi volem tenir tractes.

J. Ll. P.—No tenim res a veure amb aquest concurs. Heu de dirigir-vos-hi directament.

L. B. F. (Barcelona).—Mirarem de publicar-ho.

M. A. F.—No està del tot malament, la seva poesia; però el poc espai de què disposem ens priva, molt a pesar nostre, de complaure-la.

Lluís.—Qui us ha entabanat? A nosaltres no, home!

M. H. G.—Lamentant-ho molt, li hem de dir que no està bé. El dir la veritat no vol dir que no siguem galants.

Pepita R.—Sembla que en vigílies de Nadal, la musa pica a les nenes. Els seus versos són molt dolents. Vol dir que aquest xicot li ha inspirat això?

T. (Igualada).—Us heu assabentat de què tonna a haver-hi censura?

OBRA NOVA

Evolució del Parlamentarisme

per

Preu: 2 ptes. **Antoni de P. Danès Casabosch**

MARICEL-PARK

GRAN PARC D'ATRACCIONS
MONTJUIC

MUNTANYES RUSSES

Les més sensacionals d'Europa

BUG L'atracció més trepidant

Witching Waves La sempre agradable atracció

GRAN PISTA D'SKATING

MAGNIFIC RESTAURANT

TOBOGAN - CASCADA - DISCOS - SKOOTER

Mitjans de comunicació:

AUTOS: Carretera de Montjuïc, recentment asfaltada.

PUBLIC: Funicular de Montjuïc (bitllet anada i tornada combinat amb entrada al Parc: 1 pta.)

ENTRADA AL PARC: 0,50 ptes.

ESPECTACLES

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors:

JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA

Primera actriu: MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda, **CONQUISTA'M EL MARIT.** — Nit, no hi ha funció, per dar lloc a l'assaig de **LA NIT D'UN SOLTER.**

TEATRE APOLO

COMPANYIA GAMEZ - BRETAÑO

Avui, divendres, tarda, i totes les tardes, **LA GUITA** i el grandios èxit còmic **POR SI LAS MOSCAS**, per Cèlia Gàmez i Faustí Bretaño.

Nit, i totes les nits, a les deu: **LA GUITA** i l'èxit clamorós **EL CEÑIDOR DE DIANA.** Nou i sensacional èxit triomfal de Cèlia Gàmez i Faustí Bretaño.

Totes les nits, nous cuplets de **LOS BOTONES**, pel popular Bretaño.

Impremta "L'Esquella" i "La Campana", Om, 8, Barcelona

PAPEL
DE
FUMAR
BAMBÚ

VIES URINARIE

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir imtilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc. de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *u-eritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Solvré**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Píndoles depuratives del Dr. Solvré**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut; resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, florinosos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potenciàls del Dr. Solvré**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesse-tes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatarg, carrer del Ter, 16. telefon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desent-tilment, tractament i guariment de les dites malalties.

FREIXENET XAMPANY D'ALTA QUALITAT

CAVES
S. SADURNI DE NOIA

Dipòsit i Despatx:
Princesa, 20 - Teléfono 11953
BARCELONA

Colección Diamante

Van publicados
125 tomos

1. — Campeador. Doloras, 1.ª serie.	35. José Estromera. Fábula.	64. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato.	100. Novelas picarescas. Laxarri lo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
2. — Doloras, 2.ª serie.	36. E. Pardo Bazán. Novelas cortas.	65. Francoisco Pí y Arsuaga. El Cid Campeador.	101. J. León Pagano. La balada de los sueños.
3. — Humoradas y cantares.	37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.	66. Vital Aza. Pamplinas.	102. A. Guerra. Polvo del camino.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie	38. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.	67. A. Peña y Gofí. Río revuelto	103. Camillo Castello Branco. María Moisés.
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie	39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.	68. E. Gómez Carrillo. Tristes idilios	104. Gracia Deledda. Cuentos de la Cerdeña.
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie	40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.	69. Nicolás Estévez. Calandracas.	105. Antología taurina
7. — Colón, poema.	41. Jacinto Laballa. Novelas intimas.	70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.	106. Manuel Carretero. La espuma de Venus.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo.	42. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados	71. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.	107. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino.
9. — Drama Universal, poema, segundo tomo.	43. F. Pí y Margall. Diálogos y artículos.	72. J. M. Bartrina. Versos y prosa.	108. Eça de Queiroz. La nodriza.
10. — El Licenciado Torralba.	44. Charles de Bernard. La casa de los amantes.	73. F. Barado. En la brecha.	109. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.
11. — Poesías y Fábula, 1.ª serie	45. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.	74. Luis Taboada. Notas alegres.	110. M. Sarmiento. Así.
12. — Poesías y Fábula, 2.ª serie	46. R. Altamira. Novelitas y cuentos.	75. Xavier de Montepin. La señorita Tormenta.	111. Felipe Trigo. A todo honor.
13. E. Pérez Escribá. Fortuna.	47. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli.	76. A. Zozaya. De carne y hueso.	112. Manuel Ugarte. Los estudiantes de París.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz	48. R. Soriano. Por esos mundos...	77. X. de Montepin. Muerto de amor	113. Fray Luis de León. La perfecta casada.
15. F. Urrecha. Siguiendo al muerto	49. L. Taboada. Perfiles cómicos.	78. Conde León Tolstol. Venid á mí...	114. Jorge Manrique. Poesías.
16. A. Pérez Nleva. Los humildes.	50. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.	79. A. Calderón. A punta de pluma.	115. El Abate Prévost. Manón Lescaut.
17. S. Rueda. El gusano de luz.	51. J. Ortega Munilla. Fifiña.	80. Enrique Murguer. Elena.	116. J. Givanel Mas. Prosa epistolar
18. S. Delgado. Lluvia menuda.	52. F. Salazar. Algo de todo.	81. Luis Taboada. Siga la broma.	117. J. Givanel Mas. Devocionario poético.
19. O. Frontaura. Gente de Madrid.	53. Mariano de Gavia. Cuentos en guerrilla.	82. L. G. de Giner. La Samaritana.	118. Miguel A. Ródenas. De las majadas al Otero.
20. Miguel Melgosa. Un viaje á los infiernos.	54. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.	83. Cyrano de Bergerac. Viaje á la luna.	119. E. Marquina. Juglarías.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.	55. Francoisco Alcántara. Córdoba.	84. E. Antonio Flores. ¡Huérfana!	120. Gabriel Miró. Los amigos, los amantes y la muerte.
22. J. M. Matheu. ¡Rataplán!	56. Joaquín Dicenta. Cosas mías.	85. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.	121. S. Rusñol. Hojas de la vida.
23. T. Guerrero. Gritos del alma.	57. López Silva. De rompe y rasga.	86. A. Pestana (Oalel). Cuentos.	122. F. de Lamartine. Rafael.
24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos.	58. Antonio Zozaya. Instantáneas.	87. Angel Guerra. Al sol.	123. A. Karr. El perro de Sir John
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas.	59. J. Zahonero. Cuentecillos al aire	88. T. Dostolewsky. Alma infantil.	124. E. Zamacola. Rick.
26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra.	60. L. Taboada. Colección de tipos.	89. E. de Amlols. Aire y Luz.	125. A. de Lamartine. Graziella.
27. J. López Silva. Migajas.	61. Beaumarohals. El Barbero de Sevilla.	90. L. Garofa de Giner. Valentina.	
28. F. Pí y Margall. Trabajos sueltos	62. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.	91. E. de Amlols. Manchas de color.	
29. E. P. Bazán. Arco iris, cuentos.		92. Voltaire. Zadig y Micromegas.	
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.		93. M. Ugarte. Mujeres de París.	
31. M. Matosés (Corzuelo). ¡Aleluyas finas!		94. Obras menores de Cervantes.	
32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).		95. Obras menores de Cervantes.	
33. A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.		96. J. Pérez Zúñiga. Chapucerías.	
		97. Voltaire. Cándido.	
		98. Goethe. Las amarguras del joven Werther.	
		99. J. Benavente. Teatro rápido	

Precio de cada tomo: Ptas. 0'60

OBRA NOVA

Acaba de posar-se a la venda

Cent ninos i una mica de literatura

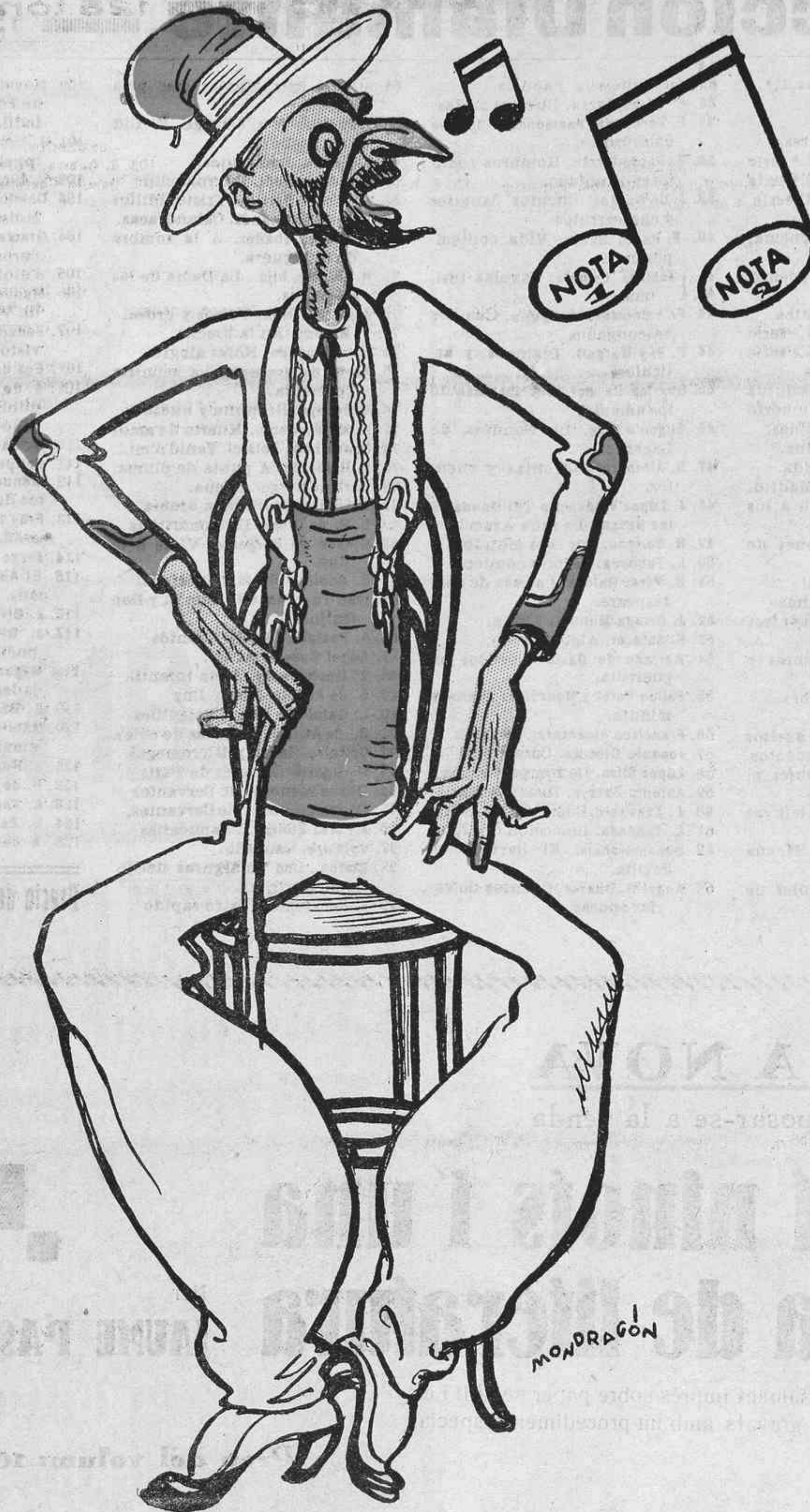
Per
JAUME PASSARELL

Un volum luxosament imprès sobre paper semifil i els cent dibuixos, gravats amb un procediment especial.

Preu del volum: 10 pessetes

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls atorguen descomptes

Es "Niño de la Layetana", cantaor flamenco de fama

Aunque duela la garganta, quien canta, su mal espanta, ai...! ai...! ai...!